

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45,

Corespondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere galbene.

Nr. 4110 Școl.

CONCURS.

La seminariul arhidiecezan sunt vacante 2 posturi de profesori în secțiunea pedagogică și anume un post pentru studiile: Psihologie, Didactică, Pedagogie, Istoria pedagogiei, Organizarea învățământului, Școala practică, — altul pentru limbile, maghiară și germană, — pentru ale căror ocupare se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. Român”.

Cererile sunt a se adresa Consistoriului arhidiecezan în termenul indicat, provăzute cu următoarele documente:

1. Carte de botez, că e român gr. or.
2. Testimoniu de maturitate.
3. Diplomă dela stat de profesor pentru pedagogie, respective diplomă de profesor pentru școlile medii dela stat în specialitățile indicate.
4. Alte eventuale documente recomandatoare.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 12 Mai, 1911.

Consistoriul arhidiecezan.

De pe câmpul dascălimei.

II.

Nepăsarea sau neglijența, — ca să nu zic trândăvia, — unor învățători negândiți a tras totdeauna după sine urmări rele, nu numai pentru dâșii, ori statul învățătoresc, ci și pentru însaș școala, unde spre nenorocire sunt puși să o conducă; pentru că un învățător, care se neglișă pe sine, neglișă totodată și învățământul din școala sa, ba și din cercul său de activitate. Apoi poporul care vede trândăvia și nepăsarea unui astfel de învățător, îl socotește de un executor, care pe nedrept jăfuește poporul, sau biserica, nefiind el vrednic de plata sa.

Poporului îi place și se simte mândru, când a putut ajunge să aibă un învățător, care prin împlinirea cu dragoste a chemării sale de învățător s'a făcut om cu trecere înaintea oamenilor de valoare. Din contră, cu cât un învățător nu-și iubește slujba sa și e dovedit, că nu e la înălțimea chemării sale, cu atât mai mult sătenii ar arunca sorți pe hainele lui cele domnești, făcute pe nedrept din sudoarea lor.

Nepăsarea, sau nepriceperea — ca să nu zic nebunia, — a turburat creerii unor învățători așa, că în înțelepciunea (?) lor țin de lucru neînsemnat, ba chiar și neobligat, a cerceta biserica; căci în loc de a duce și pe școlari la biserică și a cânta cu ei la liturgie, în Dumineci și sărbători, nici chiar dâșii nu merg bucuroși la biserică; ba sunt unii, cari deși merg, cum e vorba, din Paști în Paști, dar și când merg, anume merg la biserică cam pela sfârșitul slujbei, ca să nu cadă prea mult în biserică, ca și cum cercetarea bisericii pen-

tru dâșii ar fi o sarcină, ar fi o slujbă neplăcută, o slujbă de clacă.

Oare pe un astfel de învățător, care prin astfel de exemple își dovedește credința sa creștinească, îl putem numi luminător al unui popor? Nu! Pentru că luminarea poporului nostru e în cea mai strânsă și nedespărțită legătură cu credința noastră creștinească.

Legăturile cele puternice ce au existat între școală și biserică, au să existe pentru toate veacurile. Și dacă un învățător va desconsidera biserica, se desconsideră pe sine și desconsiderat va fi și el de toți fiii bisericii.

Oare nu i-ar șede mai bine unui învățător, dacă în Dumineci și sărbători, împreună cu ceilalți cântăreți ai bisericii, ar ținea strana la utrenie, apoi împreună cu școlarii va continua a cânta și liturgia?

Neglijarea cântărilor noastre bisericesti cu școlarii a fost totdeauna și are să fie și în viitor spre paguba, nu numai a școlii și bisericii, ci și spre paguba neamului nostru.

Toți oamenii, — după puterea și cunoștința ce o au, — să năzuiesc prin fapte să dovedească cum că ei există; că fac ceva ce le poate servi spre cinste, afară de cei prăpădiți și sperați. Numai din munca și activitatea ce se vede că o desvoaltă unii învățători în cercul lor de activitate se poate vedea, că nu-s însuflețiți pentru munca la care s'au angajat și care le stă înainte. N'au ambițiune de luminători și n'au dragoste cătră chemarea lor. Sunt adevărați așa de nepăsători, sau încăpăținați, încât foarte puțin, sau chiar deloc nu le pasă, dacă viitorul îi va osândi de nevrednici de poziția și cinstea în care s'au aflat ca dascăli.

Celce nu-și iubește biserica sa, nu este vrednic de ea. Celce nu-și iubește biserica sa, nu iubește nici legile și așezămintele ei, și celce nu le iubește pe acelea, nu este credincios bisericii și nu-și are pe aceste credincios bisericii și credinței mărturisite de biserică, apoi nu poate fi credincios nici neamului său. Dacă un învățător, ca propagator al religiozității și moralității, nu le are pe acestea, și nu are dragoste cătră acestea, atunci cum vom mai putea teinde dela el, ca să dea altora ceea ce el singur nu are?

Oamenii din alte clase mai pot fi și fără ambiție de a putea fi judecați pentru atari lucruri și după moarte; căci de n'au făcut nimica, ori de au făcut chiar și rău în viață, rușinea cade numai pe persoana, ori familia respectivului, pe când la învățători rușinea cade, nu numai pe ei, ci și pe neam.

Să fie cu ertare, dacă susțin la acest loc, că se află și de acele sate, unde poporul nu susține școala din propriile mijloace, numai din cauza învățătorilor: s'au dovedit nevrednici de plata ce o trag!

Cine altul, dacă nu învățătorul, trebuie să facă pe popor să înțeleagă însemnătatea școlii pentru poporul nostru?

Precum și în alte multe corporațiuni, așa și în corpul dascălesc, sunt deci și părți bolnave, cari ar trebui lecuite radical.

Cei mai vrednici membri ai corporațiunii dascălești sunt datori să afe măsuri pentru leuirea boalelor; pentru că știut este, că o oae bolnavă dă de rușine toată turma.

În conferențele ori reuniunile învățătoresți ar fi bine să se constate care învățător e la înălțimea chemării sale, și care își desconsideră chemarea, ca astfel hărnicia celor vrednici de cinste să fie recunoscută și prețuită, nu numai de corpul învățătoresc, ci și de alți oameni de bine, din contră, trândăvia și nepăsarea celor ce sunt spre dedea înaintării noastre să fie descoperită, nu numai în adunările învățătoresți, ci și în foaia învățătorilor.

În timpul în care trăim și în împrejurările în cari ne aflăm, ca popor, s'ar cuveni, ca numai vești bune să auzim despre întreaga dascălime română. Să auzim adevărat, cum se năzuește fiecare pe întrecute a afla calea cea mai sigură cătră înaintarea noastră, făcând cinste neamului nostru prin împlinirea cu sfințenie a chemării lui de dascăl.

Dă Doamne neamului nostru numai astfel de dascăli!

I. Bota.

Kristóffy deputat. În Ciaba a fost ales Vineri, în 2 Iunie n. deputat la dietă, în locul lui Achim András, fostul ministru de interne în zilele cele grele, domnul *Kristóffy István*, cu 1038 voturi, față de 953 voturi, date candidatului independent Urszinyi. În *Kristóffy* câștigă votul universal, egal și secret un energic și convins apărător în sfatul țării.

Din parlament. În discuția asupra bugetului de culte și instrucțiune publică au vorbit și deputații români guvernamentali: *Dr. Iosif Siegescu*, în ședința din 29 Mai n., și Arhimandritul *Vasile Mangra*, în ședința din 2 Iunie n. Primul a cerut îmbunătățirea salarelor canonicilor gr. cat. români, și ținerea în vedere a drepturilor bisericii gr. cat. române cu ocazia regulării autonomiei bisericii catolice, iar cel din urmă a reclamat sprijinul garantat în legea de naționalitate pe seama instituțiilor culturale și de educație publică românești. A condamnat esecutarea forțată a legii lui Apponyi, prin ce să dă ansă numai la nemulțămiri și la plângeri, căci conștiința națională a poporului nu vine schimbată. Nsuișele culturale ale naționalităților nu au să fie împedecate, ci sprijinite. În urmă a cerut îmbunătățirea congruei pe sama preoțimii gr. ort. române. În numărul viitor vom da vorbirea în întregime.

Adunare poporală. Aderenții partidului național român din Caras-Severin și din comitatele învecinate sunt invitați la adunarea poporală ce se va ținea în Lugoj, în grădina hotelului *Concordia*, în ziua de 2/15 Iunie a. c. În ordinea zilei se cuprinde și punctul despre sufragiul universal egal, direct și secret, cu votarea în comune.

Discursul parlamentar

al deputatului naționalist român *Vasile Damian*, rostit în ședința din 27 Mai n. c. a dietei, la discuția asupra bugetului ministerului de culte și instrucțiune publică.

„On. Cameră! Din toate resortele eu țin resortul cultului cel mai important, căci în cadrele acestui resort sunt avizate toate acele agende, cari dau ca rezultat luminarea cetățenilor. Unde cetățenii se împărtășesc de binefacerile cultului, nu numai ei vor fi fericiți, dar țara însăși va fi fericită, tare și puternică.”

Să vedem deci, întrucât ofere bugetul cultului acele mijloace, cari pot să producă această stare de lucruri. Pe seama acestui resort se preliminează în cifră rotundă suma de 140 milioane de coroane, cu 8 $\frac{1}{2}$ milioane mai mult, decât în anul 1909. Dacă vom lua în considerare faptul, că întregul buget pe 1911 face 1400 milioane, iar bugetul ministerului de culte este dotat cu 148 $\frac{1}{2}$ milioane, atunci pe de-o parte trebuie să recunoaștem, că în raport cu starea noastră financiară suma aceasta este foarte considerabilă; dar dacă vom scoți raporturile noastre culturale, înapoierea noastră, precum și multe cerințe, cari ne sânt necesare, ca să ne ridicăm în rândul statelor civilizate, atunci suma aceasta nu este suficientă.

E mare interes de stat, chiar interes de existență, ca bugetul acestui resort să primească o acoperire mai mare și va fi foarte de dorit, cum a spus și dl ministru, că în bugetul anului viitor să se iasă o sumă mai mare. Socotesc, că colegii dlui ministru nu vor veni cu pretențiuni exagerate față de resortul lui și nu vor împiedeca punerea în buget a unei sume mai mari, iar eu pot să asigur pe dl ministru, că Camera la tot ceal va vota plusul. Dotarea acestui resort trebuie să crească an de an în măsură, ca să poată răspunde tuturor pretențiilor, cari trebuiesc îndeplinite, dacă voim să ținem pas în progres cu celelalte state civilizate. Constatând acestea, cred necesar a compara ajutoarele, ce le oferă statul diferitelor confesiuni și naționalități. Căci în trecut confesiunile au fost în patria noastră propagatorii exclusivi ai culturii întemeiate pe morală religioasă. Ele au susținut școlile confesionale și jertfese și acum foarte mult pe terenul cultural. Este prin urmare lucru prea firesc, ca statul să sprijinească acești factori, cari îi sânt soți ajutători înra a jungerea scopurilor sale mărețe.

Voi începe cu ajutoarele, cari se dau școlilor medii.

Din suma de 3 861,000 cor., care este preliminară pentru sprijinirea școlilor mediilor confesionale, municipale și comunale, școlile medii gr.-or. și gr.-cat. române primesc ceva ajutor numai din suma de 820,000, care este menită pentru întregirea salariilor profesionale și direcționale, câtă vreme din restul de 3 040,000 cor. nu primesc nici un filer. Întreg ajutorul acesta se dă aproape exclusiv școlilor confesionale. În anul 1911 este preliminară suma de 17 $\frac{1}{2}$ milioane pentru clădiri și investițiuni, dar din această sumă școlile medii gr.-or. și gr.-cat. române nu primesc absolut nimic. Din suma de 730,000 cor. preliminară pentru investițiuni școlile noastre asemenea nu primesc nimic, cu toate că spre pildă gimnaziul din Brad înocă în 1910 a cerut un ajutor de 130,000 cor. pentru scopuri de zidire, dar petiția aceasta nici până astăzi nu este rezolvită.

Dimpotrivă vedem, că sub titlul de percepțiuni extraordinare pe seama școlilor medii de stat au încurs aproape 700,000 cor. din izvoare românești. Astfel spre pildă pentru edificarea gimnaziului de stat din Caransebeș s'au dat 400,000 cor. din fondurile comunității de avere și din fondul școlar gr.-or. român al orașului. Comitatul Turda-Arieș a oferit pentru gimnaziul de stat din Turda 300,000 cor., din care 200,000 se va lua din darea suplimentară comitatensă, iar 100,000 cor. dela orașul Turda. Fîind aici partea covârșitoare a populațiunii Române, deci aceștia vor contribui cu sumele indicate pentru

gimnaziul de stat. Astfel s'a întâmplat aceasta în comitatul Hunedoarei, astfel la Făgăraș, unde Românii dau 90—95% din populație și tot astfel s'a întâmplat și în alte locuri.

Urmează de aici îndolita datorință a ministrului de culte, ca să contribuie cu ajutorul statului și pentru edificiile școlilor medii gr.-or. și gr.-cat. române.

Trec acum la ajutoarele date școlilor populare. Aici sunt preliminate aproape 13 milioane cor. În anul 1911 mai mult cu 4.362.000 cor., din care numai o parte prea neînsemnată revine școlilor populare gr.-or. și gr.-cat. române. Suma ajutoarelor date acestor școli nici decum nu este în raport nici cu numărul, nici cu trebuințele lor, iară din suma de 2.500.000 cor., care se dă susținătorilor de școli populare în temeiul art. de lege XLVI din 1908 sub titlul de rebonificare, școlile populare gr.-or. și gr.-cat. rom. nu primesc aproape nimic.

Vreau să ilustrez, cum se împarte această sumă de 2.500.000. Pentru 2570 școli de stat se dau 185.380 cor., pentru 1351 școli comunale se dau 246.375 cor., pentru 5287 școli romano-catolice se dau 675.680 cor., pentru 3 școli armenesti 1040, 1802 școli gr.-cat. 45.000 cor., pentru 1861 școli reformate 364.976 cor., pentru 1303 școli de confesiunea augustină 229.976 cor., pentru 1511 școli gr.-orientale 13.660 cor., pentru 36 școli unitare 3900 cor., și pentru 440 școli izraelite 579.588 cor. Din suma de 54.000 cor. preliminară pentru zidiri, școlile gr.-or. și gr.-cat. române nu primesc absolut nimic. Ar fi foarte de dorit, ca pe viitor acestea ajutoare să se împartă în raport cu numărul școlilor de diferite confesiuni.

Pentru școli de specialitate nu se dă nimic. Cu toate că în anul 1909 s'a cerut pentru edificarea școlii comerciale gr.-or. române din Brașov suma de 130.000 cor., cererea aceasta a fost respinsă pe motivul, că nu este acoperire. În 1910 cererea s'a înaintat de nou, dar până acum nu s'a rezolvit și nu este speranță, ca în cadrele bugetului din 1911 această justă cerere să se împlinească.

Din suma de 5½ milioane, preliminară pentru muzee, biblioteci și pentru scopuri științifice și culturale, naționalitățile nu primesc absolut nimic.

Trec acum la ajutoarele date bisericilor: (S'auzim! la mijloc). Sub titlul acesta sunt preliminate 6.028.000 coroane., cu 538.000 mai mult decât în 1909. Din suma aceasta cade pe biserica augustină și evanghelică reformată 4.800.000 c., deci aproape 6 milioane. Aceste două confesiuni numără împreună 3.686.092 suflete. Pentru bisericile gr.-cat. și gr.-orientale, cari împreună numără 4.040.460 suflete se dau 600.000 cor. Din suma aceasta revine bisericii gr.-or. române 100.000 cor., căci cele 50.000 cor., care au fost date în anul 50 ca dar împărțite, ministrul le împarte fără învoirea bisericii și anume nu numai acelor preoți, pentru cari a fost destinată, anume pentru cei din arhidieceză, ci preoților din întreaga mitropolie. Biserica unitară cu 68.000 suflete primește 235.000 cor., biserica izraelită cu 861.000 suf. ia 180.000 coroane.

Trec acum la congrua preoților. Ajutorul de congrua face la eroagațiunile ordinare 4.090.000 cor., cu 600.000 cor. mai mult decât în 1909. Motivarea spune, că plusul acesta a fost de lipsă cu 300.000 cor., pentru înființarea mai multor comune bis. reformate în Ardeal din interes de stat și pentru întregirea dotațiunii preoților gr.-or. cu ovalificațiune superioară. Sunt informat, că ministrul de culte în timpul din urmă a stat în întregirea preoților cu ovalificațiune superioară în suma de 400 cor. În înțelesul legii de congrua adecă în acele parohii, cari nu au 800 suflete ori în cari mai înainte au fost preoți de ovalificațiune inferioară, dacă acestea se îndeplinesc ulterior cu preoți de ovalificațiune superioară, ministrul are dreptul discrețional ca să-i întregescă ori ba dotațiunea acestuia cu încă 400 cor. și anume, dacă comuna bis. respectivă dă și ea din partea sa 400 cor. Sunt informat că dl ministru în timpul din urmă renunță dela această condițiune, și semnează și fără asta întregirea dela stat de 400 cor. Astfel apoi totuși am ajuns, că dotațiunea preoților cu ovalificațiune superioară s'a scutrită dela 1600 la 1200 cor. Lucrul acesta nu este numai o mare nedreptate față de preoți, dar este chiar în detrimentul statului, căci astfel preoții cu ovalificațiune superioară nu pot ajunge în poziții potrivite ovalificațiunii lor. Restul de 300.000 cor. se dă pentru întregirea dotațiunii preoților romano-catolici.

Rog foarte mult pe dl Ministru de culte și instrucțiune publice, ca în anul viitor să arate sumele date pentru întregirea dela stat a dotațiunilor preoților separat după confesiuni și biserici, ca

astfel să se poată ști apriat, care biserică câta sumă primește sub acest titlu.

Trebuie să observ, că înșirarea acestor date nu însemnă, că doară eu aș reprobă ori aș găsi prea mari ajutoarele, cari se dau confesiunilor mai bogate, augustinilor, evanghelicilor și izraeliților. Așa ceva e departe de mine. Dimpotrivă, aprob și laud procedura aceasta și rog chiar guvernul, ca pe viitor să le ajutoareze cu sume și mai mari, dar tot atunci cer, ca să se aplice aceeași măsură față de toate confesiunile, astfel îndeosebi și față de confesiunea gr.-or. și gr.-cat. română.

(Va urma).

Dela sfântul sinod al României.

Am dat rapoarte amănunțite despre ședințele consistorului superior bisericesc din România, după zărele din București, și tot după ele dăm acum rapoarte și despre ședințele sfântului sinod al bisericii autocefale gr.-or. române din regat, și anume, din motivul ca cetitorii noștri să fie în curent cu tot ce se întâmplă în biserica ortodoxă română, în aceste zile, în cari vedem, că pe alții parecă îi doare chiar mai mult capul pentru cele ce se întâmplă în biserica noastră, decât pe noi, cei în prima linie interesați, pe credincioșii ei. Lăsăm deci să urmeze cele apărute în ziarul „Epoca” despre ședințele sfântului sinod:

Vineri, 13 Mai v. c. s'a deschis sesiunea sfântului sinod. Un Te-Deum a fost oficiat la sfânta mitropolie la orele 9 de dimineață. Apoi membrii sfântului sinod au plecat la locul unde se țin ședințele sfântului sinod.

P. S. Sa episcopul Gherasim Safirim al Romanului a luat parte la această ședință. Sunt de asemenea de față dl C. C. Arion, ministrul cultelor și dl Boroiu, administratorul casei bisericii.

Dl C. C. Arion, ministrul cultelor, a citit decretul regal pentru deschiderea actualii sesiuni a sfântului sinod. Apoi imediat după terminarea citirii decretului dl C. C. Arion, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, a încununat oficial sf. sinod, cu guvernul va modifica legea sinodală, după indicațiunile date în senat și în sf. sinod de P. S. Sa episcopul Safirim al Romanului. Aceasta, pentruca legea să fie deplin canonică și în concordanță cu dogmele.

Dl ministru al cultelor a rugat pe membrii sfântului sinod să fie împăciuitori cu colegii lor, pentruca sfânta biserică să nu sufere de pe urma neînțelegerilor, cari domnesc de multă vreme în sinul ei.

Iată declarațiunile textuale ale dlui C. C. Arion, ministrul cultelor:

„Preasfințiți părinți! Una din chestiunile cari trebuie să ne preocupe mai mult în sesiunea de față, este trebuința modificării cât mai neîntârziată a legii sinodale și consistoriale, în părțile sale cari se referă la atribuțiunile consistorului superior.

Sfântul sinod și-a exprimat în ședința dela 13 Ianuarie 1910 părerea, că legea trebuie modificată. Față de această parere, ori ce amănare nu poate fi decât în danna bisericii noastre.

Modificarea va face să înceteze ori ce controversă posibilă asupra canonicității legii și sper atunci, că turburarea al cărei punct de plecare a fost însăși legea, va înceta — în biserici, și pacea se va putea face deplin, așa cum o doresc sunt încredințat, toți înalții prelați și toți bunii creștini și bunii Români.

În dorința de a alcătui o lege cât mai bună, este loc a se examina dacă și alte modificări nu trebuiesc făcute, și în special dacă e bine a se persista în modul de alegere și de numire a consistorului, așa cum se face astăzi, sau a se adopta un sistem, care să stabilească o legătură și mai strânsă între preoți și monahi și membrii consistorului pe cari ei îi aleg.

Neîndoios, că o lege ca aceasta care în unele părți atinge înseși dogmele și canoanele, nu se poate face decât prin o bună învoire cu sfântul sinod, și astfel este voința mea să o fac.

Cât despre chestiunile pur canonice, ele sunt prin firea lor de competența exclusivă a sfântului sinod, în special așa este chestiunea disciplinei în biserică. Sfântul sinod va lua în această privință măsurile pe cari le va crede mai nimerite pentru a se satisface legile bisericești și a se menține prestigiul și autoritatea bisericii, care cu deosebi stă în mânia sale. Prin aceasta se va împuneri credința în țară.

Pentru urmărirea acestui scop, menținerea prestigiului și a autorității bisericii, pentru întărirea credinței în țară, sf. sinod să fie încredințat, că va avea totdeauna concursul meu, ca autoritate laică.”

P. S. Sa Episcopul Gherasim Safirim s'a ridicat și a citit o adresă scrisă de mai înainte.

Printr'însa P. S. Sa a scutrită fazele conflictului sinodal, a spus că I. P. S. Sa

Mitropolitul-Primat îl terorizează și îl amenință, — și că s'au răspândit șvonuri, că va fi suspendat, sau caterisit, dacă nu trece peste acuzațiunile pe cari le-a adus I. P. S. Sa Mitropolitului Atanasie.

Titularul episcopiei de Roman a cerut din nou darea în judecată a I. P. S. Sa Mitropolitului-Primat și a sa, — și judecarea de către un sinod canonic ce este constituit a părților.

Episcopul Gherasim declară, că va considera de nule și fără efect ori ce hotărâri va lua sinodul, atât timp, cât va fi presădit de I. P. S. Sa Mitropolitul-Primat. Apoi P. S. Sa Episcopul de Roman s'a ridicat și, deși dl C. C. Arion, ministrul cultelor și instrucțiunii și P. S. Sa Episcopul de Buzău l-au rugat să rămână în ședință, a părăsit sinodul și a plecat acasă.

Imediat după plecarea P. S. Sa Episcopului Gherasim, membrii sinodului au cerut în corpore discuția incidentului. P. S. Sa Arhierul Valerian a spus în resumat, că nu e de loc demnă și nici spre binele sfintei noastre biserici atitudinea P. S. Sa Episcopului Safirim. P. S. Sa Nifon a rugat pe membri să lase rezolvirea acestei chestiuni până după modificarea legii consistorului, pentruca până atunci P. S. Sa Episcopul Romanului, poate reveni la calea cea dreaptă.

P. S. Sa Episcopul Conon al eparhiei Hușilor a cerut din potrivă, ca sfântul sinod se procedeze fără nici o întârziere la rezolvirea acestui conflict, care duresc spre paguba bisericii noastre de foarte multă vreme. Dnul C. C. Arion a luat din nou cuvântul spunând, că dsa va lăsa sfântul sinod să procedeze așa cum crede de cuviință în această chestiune.

„Vă declar, — a adăugat dnul C. C. Arion, — că nu voi face altoave, decât voi aduce la îndeplinire în numele guvernului cele ce veți hotărâ în ședințele sfântului sinod.”

La orele 12 și jumătate a luat sfârșit ședința de deschidere a Sf. Sinod, anunțându-se cea viitoare pentru Luni.

Ședința a doua.

Ținută Luni, în 16 Mai v. A fost presădită de I. P. S. Sa Mitropolitul-Primat. La ședință a luat parte dnul C. C. Arion, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, și dnul Boroiu, administratorul casei bisericii. E prezent și P. S. Sa Episcopul Safirim al Romanului. S'a citit sumarul ședinței precedente și s'a aprobat.

La ordinea zilei au fost diferite comunicări și rapoarte, făcute de secretarii de ședință.

S'au citit de asemenea trei comunicări ale patriarhatului din Constantinopol, dintre cari una relativă la o întrebare în chestia preoților văduvi.

P. S. Sa Episcopul Safirim al Romanului s'a ridicat apoi și a dat cetire unei noi adrese.

Printr'însa Episcopul de Roman face întâi un istoric din care caută să dovedească precis, că în alte asemenea conflicte părătul și părătorul părăseau ședința, unde sfinții ierarhi judecau neînțelegeria.

P. S. Sa Episcopul declară, că se aștepta, ca în trecuta ședință Mitropolitul-Primat să lase pe membrii sinodului, transformați în tribunal bisericesc, să judece vina părătulului și să pedepsească pe acuzator, în cazul când s'ar dovedi, că învinuirile ar fi neadevărate.

Episcopul Gherasim Safirim se întreabă, dacă un părăt poate fi și judecător, — iar la sfârșitul petiției, — după ce spune că nu se teme de suspendare, sau caterisire, într-o cât dogmatic și canonic lucrul acesta nu se poate fără judecată.

Mulțamește călduros guvernului, care a declarat, că va modifica legea consistorială, lege plină cu erezii ce a trecut numai din cauza I. P. S. Sa Mitropolitului-Primat.

După ce a citit petiția, P. S. Sa Episcopul de Roman a adăugat, că în toate ședințele va veni cu o nouă adresă, până când se va convinge fiecare, că pace nu poate fi în biserică, atâta vreme, cât I. P. S. Sa Mitropolitul Atanasie nu se desvinovățește de pătele cari i se aduc.

După aceasta Episcopul de Roman a părăsit sinodul.

Membrii sinodului au suspendat ședința și au ținut o consfătuire, pentruca să avizeze la măsurile de luat pentru aplanarea acestui grav conflict.

Ședința se redeschide peste un sfert de oră.

I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei vorbește cu privire la modul de constituire al comisiunii, care să se ocupe cu modificarea legii consistorului superior bisericesc. I. P. S. Sa cere ca în comisiune să nu se numească membri sf. sinod, cari au luat parte în vechile comi-

siuni pentru elaborarea acestei legi, ci din comisiunea modificatoare să facă parte membri noi.

P. S. Sa Episcopul Nifon a cerut, ca ori cum va fi formată comisiunea, dintr'însa să facă parte un mitropolit, un episcop și un arhieru.

P. S. Sa Episcopul Conon al Hușilor a propus relativ la modificările de adus legii, să se ia în discuție hotărârile tuturor membrilor cari trebuiesc să-și deie în scris părerea.

Comisiunea căreia ele vor fi trimise, le va studia și într-o ședință plenară a sfântului sinod va propune, de acord cu toți membrii, un proiect de modificare, pentru a fi apoi înaintat guvernului.

Această propunere s'a aprobat, rămânând ca în altă ședință, care va avea loc Mercuri să se numească membrii comisiunii.

S'a discutat apoi asupra chestiunii alegerii comisiunii de judecată. Membrii sinodului au fost de acord să mai amâne rezolvirea ei, intra cât trebuie un timp de chibzuire.

În acest sens a vorbit P. S. Sa Episcopul Argeșului.

P. S. Sa Episcopul Conon al Hușilor a cerut să se rectifice o inexactitate. Înaltul ierarh a desmintit, că ar fi adresat cuvinte aspre în ședința precedentă la adresa P. S. Sa Episcopului de Roman, sau că ar fi spus că „trebuie să se procedeze cu asprime”, cum s'au spus prin ziare.

Dl C. C. Arion, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, a rugat sinodul, ca în această chestiune să ia o hotărâre bine chibzuită, în concordanță cu dogmele și canoanele.

Episcopul Conon al Hușilor a atras atenția P. S. Sa Episcopului de Roman și tuturor membrilor sf. sinod, că au jurat bisericii liniștea ei și că vor păzi pacea dintr'însa.

Comunicându-se petiția diaconului Calinic Serboianu, — Arhierul Atanasie, vicarul sfintei mitropolii, a spus că acest ierodicon a avut totdeauna purtări rele și în țară și în străinătate. Acest călugăr care a trimis o petiție sf. sinod, reînviind acuzațiile aduse, întră în categoria acelor cari prin hotărârea de anul trecut a sfântului sinod sunt opriți definitiv să mai slujească.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei, sf. sinod a ridicat ședința la orele 1 p. m.

Ședința a treia.

Ținută Miercuri, în 18 Mai v. c. A prezidat I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei. Au luat parte la ședință toți arhierii, afară de arhierul Valerian care este bolnav.

Azistă la ședință dl ministru C. C. Arion și dl Boroiu.

După cum se anunțase, azi urma să se aleagă comisiunea care să se ocupe cu modificarea legii Consistorului superior bisericesc.

Sunt aleși în această comisiune P. S. Sa Episcopii Argeșului, Romanului și Dunării de jos.

Această comisiune se va întruni în curând pentru a elabora un memoriu cuprinzând modificările aduse legii Consistorului, pentru a o pune în concordanță cu dogmele și canoanele.

P. S. Sa episcopul Gherasim Safirim al Romanului, care se află în ședință, a luat în urmă cuvântul și a citit următoarea adresă, pe care a înaintat-o Sfântului Sinod:

„Înalt Preasfințite președinte!

Am venit și azi în ședință, pentru ca prin prezența mea să protestez iarăși împotriva faptului, că I. P. S. Sa Mitropolitul Primat, Atanasie Mironescu, continuă să prezideze Sfântului Sinod, fără a fi desvinovățit de acuzațiile ce i-am adus și pe cari eu le pot dovedi cu acte scrise și subscrise de I. P. S. Sa și cu martorii pe cari mi-am însușit — cu toate că potrivit canonului 27/22 cartaginean, nu într'unu, ci în trei sesiuni deșărândul ale acestui Sfânt Sinod, fiind somat să se desvinovățească, dar nu s'a desvinovățit canonic, — I. P. S. Sa trebuie considerat, că însuși și-a rostit condamnarea, iar acum nu se urmează decât hotărârea din partea Sf. Sinod a osândei I. P. S. Sa.

Fac totuși și astăzi cererea cu înzistență, ca să se fixeze ziua de înfățișare și de judecată, căci nimic nu doresc mai mult pe acest pământ, decât să văd biserica curățată și de erezie și de imoralitate. Înălțurarea uneia nu se poate face prin înălțurarea și a celeilalte.

În zadar vom reintra teoreticește și pe hârtie în canonicitate, dacă în practică ne vom bate joc și de canoane și de morală. Gherasim, Episcopul Romanului.”

După cetirea acestei noi adrese, P. S. Sa Calistrat Botoșeanu, văzând că E-

piscopol de Roman vrea să părăsească ședința, l-a rugat să rămână până la terminarea ei. Totuși P. S. Sa Episcopul de Roman a plecat.

Di C. C. Arion, ministrul cultelor și construcțiilor publice, a luat cuvântul declarând următoarele:

„In ultimele vremi s'au petrecut în sinul bisericii fapte și discipolna ei. Astfel am văzut, că un înalt prelat a refuzat de a se supune deciziunilor și Enciclicei Sf. Sinod. Fără a voi să judece hotărârile Sfântului Sinod și se îndoaie soluțiuni, guvernul este de părere că P. S. Sa Episcopul de Roman trebuie să fie tras la răspundere de către episcopatul român.”

I. P. S. Sa Mitropolitul Primat după plecarea Episcopului Gherasim Safrim, s'a ridicat și luând cuvântul a declarat, că rămâne să aștepte hotărârile Sfântului Sinod a cărui prezidenție a trecut-o I. P. S. Sa, Mitropolitului Moldovei.

Di C. C. Arion a spus, că Sfântul Sinod trebuie să ia o hotărâre, întrucât toți doresc să se sfârșească turburarea din biserică și din popor.

Preasfințitul Sofronie Craioveanu N-codem, Vicarul Iașului, și Teodosie, Vicarul Sfintei Mitropolii, au acuzat pe Episcopul Romanului, că a adus ceartă păgubitoare în biserică și au cerut darea lui în judecată Sf. Sinod.

P. S. Sa Arhiepiscopul Nifon a rugat pe președintele Sinodului, să pună la vot darea în judecată a Episcopului de Roman.

Sfântul Sinod a admis în unanimitate darea în judecată a Episcopului Safrim al Romanului.

In urma propunerii Episcopului de Argeș s'a numit o comisiune pentru citarea și chemarea celui dat judecării, în fața Sinodului. Comisiunea se compune din P. S. arhiepiscop Meletie Constanțeanu și Calist Botoșeanu. Ședința proxima Vineri.

NOUȚĂȚI.

Plecarea monarhului. Maiestatea Sa a plecat Joi în 1 Iunie dela Gödöllő și, fără a se opri la Budapesta, a călătorit mai departe către Viena. Publicul vienez a făcut mari ovațiuni suveranului în calea sa spre Schönbrunn.

Distincțiuni. Maiestatea Sa a conferit episcopului evanghelic sâsesc Fr. Teutsch din Sibiu ordinul Coroana de fier clasa a doua, iar preotului ev. brașovean Francisc Herfurth crucea ordinului Francisc Iosif, — pentru meritele lor câștigate pe teren bisericesc.

Dela Academie. Di N. Iorga și-a ținut săptămâna trecută la Academia română discursul de recepțiune, vorbind despre cele două concepții din istorie: școala romantică și școala critică. L-a salutat, în numele Academiei, dl A. D. Xenopol.

Turneu artistic. Societatea noastră pentru fond de teatru organizează în Iulie n. a. c. un al doilea turneu artistic sub conducerea dlui A. P. Bănuț. Turneul din anul acesta se va face în părțile de nord ale țării noastre. Se vor da reprezentări de teatru și concerte, și anume începând din 2 Iulie n. până în 2 August n. în următoarele 8 localități: Beiuș, Oradea mare, Șimleu, Seini, Sighetul Marmarului, Vișeu de Sus, Șomcuta și Lăpușul unguresc. Programul amănunțit și lista publicoasă în curând.

Alegere de preot. In frunța comună, întreagă românească, Toracul mic din otul Torontal, în 15/28 Maiu a fost alegere de preot gr. or. Alegătorii acestei comune de mult au dorit să-și aleagă preot pe plac. Această dorință a lor s'a împlinit, alegând cu însuflețire și o totalitate a voturilor pe vrednicul preot din Vărd Eugen Munteanu, rigorosant în drept. Ajute-i bunul Dumnezeu a păstori această comună mulți ani!

† Dr. Augustin Străitariu, avocat, președintele composesoratului foștilor grănițeri, membru în congregațiunea comitatensă și în reprezentanța orașului Hațeg, membru în direcțiunea institutului „Hațegian”, prim episcopul al bisericii gr. or. din Hațeg, etc. etc. după scurte suferințe a înecat din viață în etate de 35 ani Joi în 1 Iunie 1911 st. n. la orele 9 a. m. Rămășițele pământești s'au așezat spre vestică odihnă Sâmbătă în 3 Iunie st. n. a. c. la 3 ore p. m. după rital gr. or. în cimitierul comun din Hațeg. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

„La gara dela Curtea-de-Argeș”. Foiața din numărul trecut o întregesc cu următoarele: Domnul M. Ivancean, directorul școlii de băieți, în 12 Maiu 1911 imi scrisese însoțitorii mei, cari te au cerșat la gara din Curtea-de-Argeș au fost, din Pitești: N. D. Popescu, prefect, E. Marinescu, primar, M. Ghișescu, senator, Em. Antonescu, profesor universitar și deputat, Pompiliu Vladescu, Grigorie Coandă, Petre Radulescu, deputat, Baiulescu, inspector școlar și Stănescu, revisor școlar. Insoțitorii mei din Curtea-de-Argeș au fost: Todor Damian, primar, maior Oprescu, comandantul garnizoanei și al Batalionului de infanterie, M. Ivancean, directorul școlii, N. Neșulescu, medic veterinar, C. Ștefănescu, proprietar, St. M. Teodor funcționar. Dr. Al. Marienescu.

Despărțământul Bistrița al „Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român” invită la adunarea cercului generală ce se va ține în Borgotiha a doua zi de Rusaliu, la 12 Iunie 1911 st. n. la 11 ore a. m. în local școlii de băieți.

† Rozalia Faur, preoteasă văduvă din Valea Brad (cont. Hunedoara), a decedat în etate de 75 ani Luni în 16 Mai la 6 ore a. m. c. Inmormântarea i s'a făcut Marți în 17 Mai c. prin dnii parohi P. Rimbaș din Brad și P. Costea din Ruda. O deplâng parohul localului ca ginere și soția sa Marta ca fiică, Dr. I. Felea, arhiv. met. Sibiu și soția Ileana Frida, Miron Popovici, paroh M. hăleni și soția Mărioara, Vistor Felea, sbiturient, Brașov, Arelia Felea, Miron Felea, în cl. III. gim. Brad, Elisaveta Felea, Ilarion Felea, George Felea și Traian Felea ca nepoți; Zeno Miron Popovici și Alexandrina Maria Popovici. Oa strănească și alte numeroase rudeni. Odihnească în pace!

Comisiunea permanentă de asențare în Mercurea. Ministrul pentru apărarea țării a permis înființarea unei comisiuni permanente de asențare în Mercurea. Comisiunea aceasta de care se țin cercușurile de asențare din Mercurea, Sassebeș și Sângatin, se institue cu 1 Iunie și durează până la sfârșitul lui Februar 1912, având să lucreze în ziua de 20 a fiecărei luni începând dela 7 ore dimineața (în August însă va lucra în 3, și nu în 20).

Primar al Brașovului a fost ales Joi în 1 Iunie dl Dr. Karl E. Schnell cu 123 voturi. Cu total s'au dat 147 de voturi.

Concediu pe vremea secerișului. Conform unei ordinațiuni ministeriale, soldații armatei noastre comune vor putea primi și în anul acesta un concediu de trei săptămâni pentru a săvârși lucrările economice în vremea secerișului. Doritorii de-a obține concediu n'au decât să se prezente la raportul de zi.

Excursiune. Daminecă în 2 Iulie n. a. c. se organizează o excursiune la Râmnicul Vâlcea. Plecarea dela gara Sibiu cu trenul de dimineața la 4 ore 6 minute, din Râmnic plecare la Jibea și Călimănești, Căciulata etc. Reîntoarce la Sibiu sara la 10/37. Calatoria și întreținerea costă 17 cor. Doritorii d'au lua parte la excursiune au să se anunțe până Sâmbătă 24 Iunie pe lângă Librăria Arhidiecezane în Sibiu pe lângă depunerea sumei de 5 cor. Aranjator al excursiunii este dl T. R. Popescu, cunoscutul turist.

Convenire colegială. Subscriși convocăm pe toți acei foști colegi de școală cari în anul 1901 au făcut examenul de maturitate la gimnaziul de stat din Sibiu la convenirea colegială, care conform înțelesului de atunci, va avea loc la 29 Iunie n. a. c. în Sibiu. Totodată ti poftim, ca' despre participare să ne avizeze în cel mai scurt timp, ca din bună vreme să putem lua măsurile necesare. Gușterită (Szent-erzsébet) Sibiu (Nagy-szeben). Traian Petrișor și Follert Gyula.

La Paltiniș. Stabilimentul de cură din Paltiniș s'a deschis cu ziua de Sâmbătă 3 Iunie n.

Ploi și furtuni. Atât din străinătate, cât și din patria noastră se vestesc mari furtuni și ruperi de nori, întâmplare în săptămâna trecută. In capitala ungară mai multe străzi au fost acoperite de apă, care a străbătut în numeroase locașuri și megezine, pricinind mari pagube și deosebire negustorilor. Din alte părți ale țării asemenea se anunță vijelii și gheață cu daune considerabile în sămănături. In părțile noastre ardeleni au fost ploi moderate și binefăcătoare.

Promotie. Tinărul Ioan Jantea, fiul parohului din Raportel Radu Jantea, a fost promovat Sâmbătă, în 20 Maiu, doctor în științele juridice la universitatea din Cluj.

Holeră. Cazuri mortale de holeră s'au întâmplat în Graț, unde în zilele acestea a fost înmormântat funcționarul de poștă Anton Franzki, care se bolnăvise de holeră îndată după sosirea sa din Veneția. Un ziar din Graț scrie, că în Veneția bântue boala în mod epidemic.

Pedepsit. Comisiunea disciplinară a comitatului Arad a ținut sub conducerea comitatului suprem Urban o ședință, în care a dictat o pedeapsă de 120 coroane preotului suprem Lovich Gyula din Hălmeș, pentru că în săptămânile trecute numitul pretore a venit beat la o petrecere organizată de români și s'a petrecut neouviinos cu damele prezente.

Monument lui Heine. In sfârșit își va avea și poetul Heine monumentul. In Frankfurt l. Main s'au adunat până acum, pentru acest scop, 20 de mii mărci, iar magistratul orașului și-a dat învoirea pentru înălțarea monumentului.

Mulțămită. Marele binefăcător al neamului românesc, generosul domn Vasile de Stroescu, a dăruit pentru școala noastră confesională gr. or. română din Voivodeni-mici, protopresbiteratul Făgărașului suma de 500 cor. (sincisute coroane). In numele poporului din această parohie îi aducem și pe acestea ca cele mai călduroase mulțămiri. Voivodeni-mici, la 16 Maiu 1911. Gregoriu Chialde, paroh gr. or., Galacteon Stelea, inv.

Jubileu. Conducătorul tehnic al tipografiei arhidiecezane, dl George Poponea, împlinind la 1 Iunie 25 ani decând s'a dedicat carierei tipografice, personalul tipografiei din acest prilej l-a felicitat oferindu-i un inel de aur cu inscripția: „Souvenir, 1886—1911”. In legătură cu această sărbare, întreg personalul tipografiei noastre a aranjat în aceea zi un maiu în pădure, unde în vorbiri ocazionale s'au scos la iveală indeosebi meritele jubilarului câștigate pe terenul artei tipografice.

Mulțămită. Subscrișul paroh în numele comitatului parohial îi aduc și pe această ocazie cea mai adâncă mulțămită marelui bărbat al neamului nostru: domnului Vasile de Stroescu, pentru darul său de 200 cor. dat pentru repararea bisericii noastre din comuna Stăuini, tract. Geogăiu. Stăuini, 26 Maiu st. n. 1911. Romul Mermazan, paroh ort. român.

La fondul steagului „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu” au mai dăruit: doșora Elena Chiroa, Moise Fărcaș, sodal vârsător de metal, Stoia Bobeș paroh (Oarda-superoară), câte 20 bani, d-na Livia Crăciunescu n. Lemény, 1 cor. Ioan Cosma, notar (Ludoș), George Cocoveanu, învățăcel zidar câte 20 bani și Vic. Tordășianu, prezidar 10 bani.

Mulțămită. Marele nostru mecenat Vasile de Stroescu a dăruit și pentru biserica gr. or. din Mureș-Uioara suma de 200 cor. Pentru acest ajutor subscrișul îi exprimă în numele parohiei cea mai adâncă simțită mulțămire. Mureș-Uioara, în 31 Maiu st. n. Ioan Ghibu protop. și paroh.

Căsătorie fără cauziune. Din Roma vine știrea, că ministrul italian de război a înaintat camerei un proiect de lege despre căsătorii ofițerilor. Conform noului proiect, căsătoria obișnuită până acum se desființează. Se va putea căsători orice ofițer, dacă a împlinit etatea de 25 ani. Se cere însă aprobarea regelui la căsătorii ofițerilor.

Prisos de învățători. Consiliul școlar din Boemia a hotărât să facă ministerului de culte propunerea de a reduce numărul elevilor și elevelor la pedagogiile din Boemia, deoarece lipsesc cu totul locurile vacante de învățători și învățătoare. Reducerea ar fi să se facă decamdată în trei ani dea rândul.

Deschiderea școlii de înot. Școala militară de înot a regimentului de infanterie nr. 31 din Sibiu s'a deschis ieri, Daminecă, în 4 Iunie. S'au luat măsurile, ca să poată fi întrebuintate de aici în colo și băi de soare și de aer. In sezonul băilor se vor da concerte militare în fiecare săptămână între orele 10—12 înainte de amiază.

Mulțămită. Marele binefăcător, ilustrul domn Vasile de Stroescu, a dăruit pentru școala gr. ort. română din Sântandreeș marina de 500 coroane, pentru care faptă meritorie îi exprimăm în numele credincioșilor cele mai călduroase mulțămiri. Sântandreeș, în 25 Maiu 1911. George Popovici paroh gr. or.

Petrecere în Deva. Petrecerea de vară a elevilor școlii gr.-or. române din Deva se va ține a doua zi de Rusaliu în 12 Iunie n. c. în „Grădina verde” din Deva. Inceputul la 6 ore seara.

Petrecere în Abrud. Reuniunea fa-meilor române din Abrud, Abrud-sat și iar invită la petrecerea de vară ce o aranjează Luni la 12 Iunie 1911 st. n. (a doua zi de Rusaliu), în grădina „Chirila” din Abrud. Inceputul la orele 4 d. a.

Petrecere în Miluan. Comitetul bisericii române din Miluan (Milván) aranjează în 13 Iunie st. n. c. la orele 7 seara, petrecere de vară împreună cu producție teatrală, în comuna Miluan în localitatea școlii.

Atrengem atențiunea Onor. public asupra anunțului Sam. Wagner de pe pagina a patra.

Cărți și reviste.

Despre cimilituri, studiu filologic și folkloric, de Dr. G. Pascu. București 1911. Editura Acad. rom. Un volum de 220 pp. Prețul 2 Lei.

Studii asupra Pelagrei, de Prof. Dr. V. Babeș, membru al Academiei române. București 1911. Edit. Acad. rom. Un volum de 44 pp. și 14 stampe. Prețul 1 leu.

Contribuții, la gramatica istorică a limbii române. Memoriul I: studii derivațiuni: Bibliografie, sufixele aciui, — aie, — aiu și — an, de Sextil Pușcariu, profesor la universitatea din Cernăuț, membru corespondent al Academiei române. București 1911. Edit. Acad. rom. O broșură de 22 pp. Prețul 30 bani.

Cultura Creștină, Nr. 10, revista profesorilor de teologie din Blaj, a apărut cu următorul sumar: Vasile Cerghizan: Naia lui Cristos. P. Hellon S. I.: Problema vieții (II). Dr. Al. Nicolescu: Impedimentul fricii și al silei. Dr. Ioan Bălan: Limba cărților bisericești (VII). Senior: Ingrijirea preafântului Sacrament euharistic. Cronică: Vrem o credință; Una dintre cauzele intoleranței religioase din Rusia; Spirit de disciplină; Influența dezastruoasă a laicizării învățământului rural; Lățirea „clericului” în Italia jubilară; Căderea din Apus și cultivarea științei. Telefon. Prețul de abonament: pe an cor. 10; în străinătate cor. 12.

„Lucașfăru”, Nr. 11, 1911, revistă literară și artistică a apărut cu următorul sumar bogat și variat: Oct. C. Tăslăuanu: Organizarea economică a țărânimii. I. U. Soricu: Cântare nouă (pozie). Livia Răbreaun: Pastel (pozie). Maiorul C. Olteanu: Trez re. G. Roșic: Populară, Pe țărml agitate mări (pozie). Em. Gârleanu: Pentru o pasere!... C. Sandu-Aldea: Clientul din provincie. Dări de seamă: Il. Chendi: D. Anghel. Vestea celor neajăți. Fantazii și portrete. Cronică: Organizarea statelor noastre. Salonul din Paris. Expoziția din Roma. Notiș. — Poșta redacției. — Bibliografie. Ilustrațiuni: Elevele școlii de mesaj din Sibiu. Trei fotografii de porturi dela balul din Sibiu. Poșt de pe Valea Someșului.

Din predicile de Tarnavski-Voivodtschi a apărut și tomul III. Acest tom constă din 24 coale de tipar text (375 pag.) și conține 73 predicii pentru ciclul dela Damineca XVII—XXXII. după Rusaliu, apoi pentru Damineca dinainte și după nașterea și dinainte și după botelul Domnului. Afară de aceasta tomul III. cuprinde și tabela de materii dela toate 3 tomurile ca indicarea materii ce se tratează în fiecare predică. — Se avizează toți abonații că, având în vedere numărul restrâns de exemplare, acest tom se va expedia numai a celor, cari vor fi solvit prețul lui până cel mult într-o lună, după care termen exemplarele neachitate se vor desface altora, care le-au cerut și le cer înă. — Prețul opului întreg (3 tomuri, cari cuprind 199 predicii) este 18 cor. (pentru România 21 Lei) plus porto poștal. A se adresa la Dr. Dimitrie Cioloca, profesor de teologie, Caransebeș (Ungaria).

Nr. 1178/1911.

(174) 1—1

Concurs.

La oficiul economic orășenesc în Sâzsebes e a se aplica o putere tehnică de ajutor pe timp până la finea lunii Decembrie 1911.

Concurenții la acest post împreună cu un salariu anual de 2000 coroane sunt provocați a-și înainta rugărilor lor în scris până în 15 Iunie a. c. la magistratul orășenesc. La rugare e a se alătura atestatul de calificare, precum și acela despre aplicarea sa de până acum și despre cunoașterea limbilor germană, maghiară și română.

Postul încă e posibil a se ocupa imediat.

Sâzsebes, la 31 Maiu 1911.

Magistratul orășenesc.

Ad. Nr. pp. 465—911. (176) 1—3

Concurs.

În urma abdicării fostului paroh Petru Cadar, devenind vacantă parohia de clas. II. **Agribicu** cu filia Căpușul-mare, prin aceasta se deschide concurs pentru ocuparea postului de paroh în această comună, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B despre ajutorul de stat.

Doritorii de a ocupa acest post, au a așterne suplicile de concurs, în termenul sus indicat, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la sf. biserică spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Cluj, 13 Maiu 1911.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 99—1911.

(175) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala noastră din **Archita** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: 600 coroane, și și anume 200 cor. din alodiul comunal, 200 cor. din lada bisericească și 200 cor. repartizate dela popor. Întregirea de 400 coroane și cuincuenaliile se vor cere dela stat după documentele celui ales, — locuință în edificiul școlii și lemne de foc.

Învățătorul este obligat a instrui copiii în cântările dela sf. liturgie, a-i conduce și cânta cu ei în biserică în Dumineci și sârbători.

Concurenții să trimită cererile lor cu documentele prescrise prin lege subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat și să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a cânta și spre a-i cunoaște poporul.

Cohalm, în 19 Maiu 1911.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Cohalmului în conțelegere cu comitetul parohial.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 50/911. par.

(173) 1—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Preaveneratul Consistor arhidiecezan, prin rezoluțiunea Nr. 3081 Epitr. dela 12 Aprilie 1911, prin aceasta se publică licitațiune minuendă, pentru a se da în întreprindere edificarea bisericei rom. gr. or. din filia **Archia**, protopresbiteratul Devei.

Licitațiunea se va ține în 12/25 Iunie a. c. în filia **Archia** la 3 ore p. m.

Prețul de strigare este de 8815 cor. 10 fil. după care sumă licitanții au a depune 10% ca vadiu în bani gata sau în hârtii de valoare.

Comitetul își rezervă dreptul, de a da în întreprindere zidirea aceluia dintre minus oferenți în care va avea mai multă încredere.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial din Cristur (Csernakeresztur) unde se pot afla și condițiile de licitare eventual se dau și alte informațiuni.

Archia, la 11/24 Maiu 1911.

George Copos Alexandru Ioaneș
adm. par. preș. com. par. I. epitrop.

Ad. Nr. 238/911.

Văzut: Deva, la 12/25 Maiu 1911.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Anunț de licitațiune.

Luni, în 12 Iunie a. c. st. n. la 2 oare p. m. se va da prin licitațiune minuendă repararea școlii din **Sâmbăta-sup-ap.** prețul de strigare 7050 coroane după această sumă se pune vadiu de 10%, în hârtii de valoare sau bani gata. Licitațiunea se va ține în edificiul școlii din **Sâmbăta-sup-apus.** Planul, preliminarul de spese și condițiile de licitare se pot vedea la oficiul parohial.

Sâmbăta-sup-apus., 16/29 Maiu 1911.

Spiridon Mardan Dragomir Bueșian
preot, preș. (177) 1—3 cassar.

Nr. 5362 Bis.

(165) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în comuna bisericească **Bătrâna**, tractul Dobrei clasa a III-a, se publică din oficiu concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. despre ajutorul de stat.

Petițiile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, suplicanții le vor subșterne în termenul deschis, Consistorului arhidiecezan.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 3 Maiu 1911.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 5730 Bis. 1911.

(167) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a **Grid**, tractul Hațegului, se publică din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”, pe lângă emolumentele fasonate în coala B. despre ajutorul preoțesc dela stat.

Petiții vor avea a-și așterne suplicile concursuale, instruite conform prescrierilor regulamentari, Consistorului arhidiecezan în termenul deschis, având a se prezenta, după prealabila încunoaștințare a protopresbiterului concernent, până inclusive 8 zile înainte de sinodul parohial electoral, înaintea alegătorilor, în biserică, pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc ținută la 10 Maiu.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 5700/1911 Bis.

(168) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune lângă parohul neputincios din parohia de clasa a III. **Vima-mica** se publică din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în foaia „Telegraful Român”, pe lângă jumătate venitele parohiale din bir (adău) ziua de lucru și stolă fasonată.

Suplicile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, petenții le vor așterne în termenul deschis Consistorului cu observarea că până inclusive 8 zile înainte de sinodul parohial electoral, vor avea a se prezenta cu știrea protopresbiterului concernent înaintea alegătorilor în biserică, pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc ținută la 10 Maiu 1911.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 61/911 par.

(163) 2—3

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Preaveneratul Consistor Arhidiecezan dto 4 Noemvrie 1910 Nr. 12582 Școl. și de comisiunea administrativă comitatensă sub Nr. 2900 ex. 1911, comuna bisericească **Sebeșul-superior** protopresbiteratul Avrig, da în întreprindere edificarea școlii sale pe calea licitațiunii verbale minuende **Duminecă în 30 Maiu st. v. a. c.** în localul școlii la orele 2 p. m. cu prețul strigării de 11,715 cor. având licitanții a depune vadiu de 10% după acea sumă în bani gata, sau în hârtii de valoare acceptabile.

Comuna bisericească da materialul brut peatra și nășipul. Planul și preliminarul de spese, precum și condițiile de licitare se pot vedea la oficiul parohial.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere edificarea școlii aceluia dintre minus-oferenți, în care va avea mai multă încredere fără privire la suma oferită.

Sebeșul-de-sus, în 1 Maiu 1911.

Pentru comitetul parohial:

Ioan Mateiu Vasile Ritivoiu
par. ort. rom. președinte.

Ioan Radu
epitrop, casar.

Vidi:

Ioan Căndea
protopop.

Nr. 4183/1911

(169) 2—3

Concurs.

Pentru trebuințele Consistorului arhidiecezan, în cursul anului 1911/1912 se cere liferarea de 150 stânjini de lemne de fag, neplutite, din fața soarelui, — care să fie așezate parte în Seminaru, parte în curtea din Str. Măcelarilor Nr. 45 în cursul lunilor Iulie și August a. c.

Ofertele să se adreseze în scris Consistorului arhidiecezan până la 25 Iunie n. a. c. Sibiu, 14/27 Maiu 1911.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 43 Par.

(166) 2—3

Anunț de licitațiune.

În 13 Iunie n. a. c. se da prin licitațiune minuendă în întreprindere edificarea școlii gr. or. rom. din comuna noastră **Berghin** și din filia **Colibi** pe baza planurilor și preliminarilor de spese aprobate de prea Ven. Consistoriu Arhidiecezan.

Prețul de strigare pentru **Berghin** 7000 cor. iar pentru **Colibi** 8000 cor.

După aceste sume se va depune vadiu de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare.

Licitațiunea se va ține în **Berghin** la oarele 10 a. m. în edificiul școlii, iar în **Colibi** la oarele 2 p. m. în casele epitropului.

Planul și preliminarul, precum și condițiile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial.

Comitetele parohiale își rezervă dreptul de a da în întreprindere zidirea școlii aceluia dintre minus oferenți, în cari vor avea mai multă încredere.

Piatra și cărămida la **Berghin** o da comuna bisericească, în **Colibi** toate le da întreprinzătorul.

Berghin-Colibi, la 12/25 Maiu 1911.
Chirilă Radu Titu Morariu
epitrop — Berghin. paroh.

Vidi: **Nicolae Cristea**
epitrop — Colibi.
Sergiu Medean
protopresbiter.

Concurs.

În **Valeamare** (ppresb. Bocșa, dieceza Caransebes) postul de învățător e vacant. Termenul 30 Maiu vechiu. Salariu conform legii. Preferenți sunt cei apti de a înființa cor. Doritorii se pot prezenta cu prealabila încunoaștințare a protopopului concernent. (164) 3—3

Nr. 5878/1911 B.

(172) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III-a **Tecarau**, protopresbiteratul Geoagiului, prin aceasta se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a dotației preoțești.

Cererile de concurs, instruite conform prescrierilor în vigoare, sunt a se înainta Consistorului arhidiecezan în termenul deschis, în care timp reflectanții au a să prezenta în parohie — cu prealabila învoire a oficiului protopresbiterial concernent, — pentru a face cunoaștință cu poporul, a cânta și eventual a oficia în sf. biserică.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc ținută la 17 Maiu 1911.

Consistorul arhidiecezan.**Postav alb frumos**

== pentru pantaloni ==

oferă

CAROL EICHLER, Nagyszeben.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

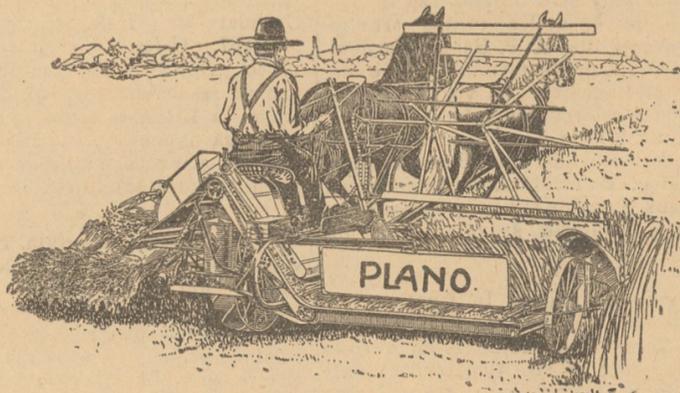
IOAN PETRAȘCU

măestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari! [101] 14—52

Telefon 172.

Prima turnătorie de fer sibiiană,

mare fabrică de mașini agricole și industriale, precum și mare prăvălie de fer a lui

SAM. WAGNER,
Sibiu, Piața fânului Nr. 1.

Are onoare a anunța pentru sezonul de vară tot soiul de mașini agricole, precum: treerători cu mâna cu manej: cu motor încălzit cu benzin sfoară 2 cai putere în sus, mașini de secerat cu și fără aparat de legat, sfoară pentru legat snopi prima calitate cu prețul cel mai redus și pe lângă garanție, cositoare de fân, greble americane, stropitoare de vii etc., avându-le în marele seu depozit aranjate pentru a-și putea fieste cine alege după plac, cu prețurile cele mai reduse și condițiuni foarte avantajoase.

Cine dorește a-și procura astfel de mașini agricole, — se viziteze în prima linie fabrica susnumită, unde va găsi tot ce dorește, — și să nu se lase a fi tras pe sfoară de imitatori. (159) 3—10